

ACC. NR. 9558

Landskap: SMÅLAND Upptecknat av: Olle Levander
Härad: ALLBO Adress: _____
Socken: MISTELÅS Berättat av: Ryman
Uppteckningsår: 1929 Född år i Mistelås

Uppteckningen rör REG. Sid 9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid 9

Skriv endast på denna sida!

A.

2358

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När jag fick lass mot min vilja.

En vinterkväll skulle jag ner till Smål. Rydaholm och hämta något vid stationen. Det var redan mörkt, men som det var vackert väder och jag hade god tid på mig, lät jag hästarna gå sakta. Men när jag hade kört ett stycke, märkte jag, att hästarna voro svetta och varma, fastän jag körde sakta och därtill i tomme. Jag smackade på dem, men det var omöjligt, att få fart på dem. De drog, som om de hade haft fullt lass. Detta varade ända tills jag kom till en bäck. När jag körde över där, var det, som om ett fotogenfat hade ramlat av vagnen och ner i bäcken, där det fräste om et. Jag vet nog vem det var jag fick köra på. Det var ingen annan än en gammal gubbe, som dött strax innan och hade bott där i närheten.

En annan gång stannade hästarna för mej och det var omöjligt att få dem ur fläcken. Men jag visste, vad jag skulle göra. Jag hade svavelstickor på mej och så bad jag en, som jag hade i sällskap, att hålla tömarna men hålla hårt, för annars kunde det gå galet. Sen gick jag runt hästarna och vagnen och lyste hela tiden

2358

med stickorna, och fick så i all hast fått på tömmarna, för sen blev det fart i hästarna, ska jag säga. Så nt där otyg tål nämligen inte eld och vatten. Ett annat sätt att få fart i hästarna, om de blivit stående, är att ta av betslet och spotta tre gånger igenom det, men sen får en lov att sätta på det kvickt, för annars kan en få en "dörving".

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2358

A: e

Torparen och skogssnuvan.

Förr i världen avverkades inte skogen som nu, Då brände man av den, och sedan planterades det och såddes i askan. Då fick man först hugga upp en rågång omkring det område, som skulle brännas och sedan, när det var påtänt, måste en karl hålla vakt vid elden om nätterna. Så var det en gång en torpare, som låg och vaktade. Rätt som det var såg han ett fint fruntimmer komma fram till elden, och där började hon dra upp den ena fina klädningen efter den andra, och ju längre hon höll på, desto finare kläder hade hon på sig. Torparen började bli ängslig, men just i detsamma kom en annan karl, som skulle ut och bjuda honom på en sup brännvin, och då försvann skogssnuvan

Torparen och skogs-
snuvan.

Aij

2358

Tomten i Tagels stall.

Visst finns det tomtar. När jag var kusk på Tagel hade jag en tomte, som varenda kväll hjälpte mig att fodra hästarna. Jag hade 17 stycken, så det var mycket att göra, men tomten sletade och drog, ett strå i taget. "Tänk vad du är snäll, som hjälper mej!" brukade jag säga till honom, men han svarade aldrig och jag hörde honom aldrig tala. Han var väl en halv meter lång, klädd i röd luva och gråa kläder och långt skägg hade han. Jag ville inte bliga på honom, för då var jag rädd han skulle ge sig bort. När jag nu talar om det, tro de mig inte, men det gör mej detsamma, de få gärna tro va de vill för mig, men jag vet ju, att det är sant.

Tomten i Tagels
stall.

B:e

2358

Likkistan på vattnet.

En gång såg jag en likkista komma på vattnet och röra sig från Herrön mot Aspön. (två småbåtar i sjön Rymmen). Jag hade en kamrat med mig, och vi såg båda två kistan så tydligt. "Du ska se, att någon snart kommer att dränka sig," sa min kamrat, men det skedde inte, tro jag. Nej, jag tror att det är se'n den tiden det var krig häruppe. Det ligger nog något medel nedgravt på Aspön, se'n den tiden, och det skulle vara roligt, att få gräva där.

Likkistan på
vattnet.

Suvel.
Mörkt
Mistobis s:n
1929

- 6 -

Älvpolskan
Pär Ryman

2358

Mistobis

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Älvapolskan.

Sven Beck hette en gubbe, som kunde spela älvapolskan, så att allting dansade. Han hade en hund och en katt, och de dansade, och stolarna i rummet dansade också.

Älvapolskan.

Småland

- 7 -

Albo
Mistela's
1778. 999

Myrskog, Ole
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2358

Per as Ryman
Född i Mistela's

En brudgumsdräkt från 1700-talet.

En brudgumsdräkt från
1700-talet.

I min ungdom såg jag en gammal brua-
gumsdräkt, sådan de använde på 16- och 1700-talet. Till
den hörde svarta skor med silverspännen, vita strumpor,
byxor av renskinn, vit väst och svart bonjour med röda
uppslag på armar och krage, och slutligen en hög hatt
en s.k. "sjustopahatt".

2358

Kvinnodräkter.

En fin piga skulle förr i världen ha en grön, en blå och en svart klädning. Vid bröllop hade de ett kläde om halsen och i det kläet förvarade de vigselringen, som var bred och krusig. Linnen hade de med långa ärmar.

Kvinnodräkter.

Acc.nr.
Ryhman,

Mistelås

2358.

Upptecknat
av
Olle Levander
sommaren 1929

9.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Register.

När jag fick lass mot min vilja.....	1
Torparen och skogssnuvan.....	3
Tomten i Tagels stall.....	4
Likkistan på vattnet	5
Älvapolskan.....	6
En brudgumsdräkt från 1700-talet.....	7
Kvinnodräkter.....	8